



NORSK KULTURSKOLERÅD

# Sakskart

**Styremøte 4 – 2024**

**Norsk kulturskoleråd**

**Agder**

**Torsdag 29. august kl. 12:00 – fredag 30. august kl. 14:30**

**Thon Hotel Arendal**



*Foto: Oleg Nemchenko*

## Innhold

2024.17 Godkjenning av innkalling og sakskart .....	3
2024.18 Samarbeid med fylkesstyret i Vestfold og Telemark .....	4
2024.19 Landstingsaker .....	5
2024.20 Talent sør .....	6
2024.21 Referatsaker .....	6
2024.22 Eventuelt .....	7
Vedlegg .....	8

### Innkalt:

Leder	Ingunn Berntsen Abrahamsen
Nestleder	Ragnhild Maria Sandvik
Styremedlem	Ragnhild Paulsen
Styremedlem	Tor Egil Vaule Andersen
Styremedlem	Torunn Charlotte Nyberg
Varamedlem	Øystein Åmdal
Varamedlem	Rune Hansen

**Fra administrasjonen:** Kjellaug Kornstad og Knut Øverland

## 2024.17 Godkjenning av innkalling og sakskart

**Saksdokumenter:** Sakskart på side 2  
Innkalling på side 3

**Saksbehandler:** Knut Øverland

### Forslag til vedtak:

Styret godkjenner innkalling og sakskart.

### Saksutredning:

Sakskartet til dette møtet er satt opp av arbeidsutvalget.

## Innkalling



Norsk kulturskoleråd  
N-7491 Trondheim

+47 7356 2000

[www.kulturskoleradet.no](http://www.kulturskoleradet.no)

### Norsk kulturskoleråd - Agder:

Leder	Ingunn Berntsen Abrahamsen
Nestleder	Ragnhild Maria Sandvik
Styremedlem	Tor Egil Vaule Andersen
Styremedlem	Torunn Charlotte Nyberg
Styremedlem	Ragnhild Paulsen
1. varamedlem	Øystein Åmdal
2. varamedlem	Rune Hansen

### Administrasjonen:

Knut Øverland, rådgiver  
Kjellaug Kornstad, rådgiver

### Innkalling til styremøte 4/2024

Arrangement	Dato/tid	Sted
Styremøte 4 – 2024	29. august kl. 12:00 til 30. august kl. 14:30	Thon Hotel Arendal

Sakskartet blir utsendt senest 4 dager før møtet. Forfall meldes til undertegnede snarest mulig.

Vel møtt til møte!

Vennlig hilsen

Knut Øverland  
Rådgiver, telefon: (+47) 94886722/e-post: [knut.overland@kulturskoleradet.no](mailto:knut.overland@kulturskoleradet.no)

## 2024.18 Samarbeid med fylkesstyret i Vestfold og Telemark

**Saksdokumenter:** Dette dokumentet

**Saksbehandler:** Knut Øverland og Kjellaug Kornstad

**Forslag til vedtak:**

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

**Saksutredning**

De to fylkesstyrene ser på muligheter for samarbeid framover, både med tanke på interessepolitisk arbeid og mulige felles møteplasser. Blant annet ønsker arbeidsutvalgene å se på om samarbeid med Universitetet i Agder kan være av interesse for begge fylkesavdelinger.

Sak 2024.18 behandles i felles styreseminar med fylkesstyret i Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark, men fylkesstyrene gjør separate vedtak.

## 2024.19 Landstingssaker

- Saksdokumenter:**
- Sakskart for hovedstyremøte 3 – 2024 i møtedokumentarkivet
  - Ekstraordinært hovedstyremøte 06.09.24  
(legges ut i møtedokumentarkivet mandag 26. august).
  - Protokoll fra hovedstyremøte 15.08.24  
(legges ut i møtedokumentarkivet mandag 26. august).

**Saksbehandler:** Morten Hagevik og Ingunn Abrahamsen

**Forslag til vedtak:**

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

**Saksutredning:**

Styret bes lese saksutredningene for sakene som skal legges fram på Landstinget. Deler av disse ble lagt fram for Hovedstyret på deres styremøte 15. august, mens øvrige saker legges fram på ekstraordinært hovedstyremøte 6. september. Alle saksutredninger kan derfor leses i sakskartene til disse to møtene, samt protokoll fra styremøtet 15. august.

Styreledere Morten Hagevik og Ingunn Abrahamsen vil presentere sakene under det felles styreseminaret, som grunnlag for felles diskusjon av sakene. Fra administrasjonen møter også Lars Emil Johannessen for å presentere det nye forslaget til vedtekter.

Sak 2024.19 behandles i felles styreseminar med fylkesstyret i Norsk kulturskoleråd Vestfold og Telemark, men fylkesstyrene gjør separate vedtak.

## 2024.20 Talent sør

**Saksdokumenter:** Dette dokumentet, se rapporten Fordypning i Agder lenger ned i dokumentet

**Saksbehandler:** Knut Øverland

### **Forslag til vedtak:**

Saken legges frem uten vedtak.

### **Saksutredning:**

Denne saken er todelt:

1. Status for Talent sør v/Therese Hagir sitt arbeid med å reise rundt til Agder sine kommuner for å informere og ha dialog om fordypningsarbeidet i Agder
2. Styret i Agder drøfter både Norsk kulturskoleråd Agders eierskap og rolle i Talent Sør.

Mange kommuner er besøkt og mange innspill er kommet hva gjelder det fremtidige fordypningsarbeidet i Agder. Therese Hagir, Talent sør, er invitert til styremøtet for informere styret om arbeidet så langt.

Ansvarsforhold, eierskap og roller rundt arbeidet med Talent sør oppfattes som litt uklart og AU vurderer det dithen at en drøfting mellom Talent sør og styret rundt dette, er nødvendig for å avklare gjensidige forventninger slik at det skapes tilstrekkelig forutsigbarhet for arbeidet fremover.

## 2024.21 Referatsaker

**Saksdokumenter:** Rådgivers rapport, side 6 og 7

**Saksbehandler:** Knut Øverland

### **Forslag til vedtak:**

Referatsakene tas til orientering.

### **Rådgivers rapport:**

Fagdag for kulturskoleledere og -lærere i Agder ble gjennomført på Knuden – Kristiansand kulturskole fredag 16. august med 132 påmeldte. Tema på samlingen var fordypning samt mangfold og inkludering. Mye av rådgivers arbeidstid etter forrige styremøte og frem til 16.8 har gått med til både praktisk og faglig planlegging av fagdagen.

Siden forrige styremøte har også Norsk kulturskoleråds ansatte hatt ansattsamling 23.-24. mai med tema mangfold. Dette er den tredje av totalt fire samlinger i et veiledningsløp innen mangfold som samtlige ansatte i Norsk kulturskoleråd deltar i.

Rådgivere med fylkesansvar har i tillegg et pågående internt utviklingsarbeid sammen med Norsk kulturskoleråds veilederkorps for å se på hvordan man kan samarbeide tettere slik at alles kompetanse kommer medlemmene til gode på best mulig måte. Her ble det gjennomført en digital heldagssamling 4. juni, i tillegg til at det gjennomføres månedlige kortere digitale møter.

## 2024.22 Eventuelt

**Saksdokumenter:**

**Saksbehandler:**

**Forslag til vedtak:**

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

# FORDYPNING I AGDER

*Modell for samarbeid om fordypningstilbud på tvers av kulturskolene i Agder og andre samarbeidspartnere*

Rapporten er skrevet av Theis H F C Irgens.

På oppdrag fra Knuden – Kristiansand kulturskole og Arendal kulturskole



## Innholdsfortegnelse

<b>Innledning .....</b>	<b>2</b>
<i>Oppsummering .....</i>	<i>2</i>
<b>Hva er fordypningstilbud i Agder? .....</b>	<b>4</b>
<i>Innhold og kvalitet i fordypningstilbud .....</i>	<i>4</i>
<i>Tre typer tilbud .....</i>	<i>5</i>
<i>Etablerte fordypningstilbud .....</i>	<i>7</i>
<b>Organisering .....</b>	<b>8</b>
<i>Betydningen av å ha en koordinator .....</i>	<i>8</i>
<i>Samarbeid og kommunikasjon .....</i>	<i>8</i>
<i>Hvor skal fordypningstilbudene ligge? .....</i>	<i>9</i>
<b>Finansiering .....</b>	<b>10</b>
<b>Utkast til framdriftsplan .....</b>	<b>12</b>
<b>Bidragstyttere .....</b>	<b>14</b>

## Innledning

Prosjektet er et initiativ fra Knuden – Kristiansand kulturskole og Arendal kulturskole, på vegne av Norsk kulturskoleråd Agder. Prosjektet dreier seg om å utvikle en modell for drift, utvikling og finansiering av fordypningstilbud på tvers av kommunene i Agder kan løses. Bakgrunnen for prosjektet er stortingsmeldingen *Oppleve, skape, dele – Kunst og kultur for, med og av barn og unge*, Norsk kulturskoleråds rammeplan *Mangfold og fordypning* og Knudens strategiplan *Knuden for alle!*

Prosjektet hadde oppstart i april 2022, og ble avsluttet med denne rapporten i juni 2023. Liste over personer og instanser som har bidratt i prosjektet er vedlagt. Denne rapporten er ført i pennen av prosjektleder, Theis H F C Irgens.

Det opprinnelige målet var at modellen skulle ha form som en konkret handlingsplan med tilhørende ferdige avtaler om finansiering, drift og andre bidrag fra definerte samarbeidspartnere. I løpet av prosjektperioden har det vist seg å være for omfattende å få på plass konkrete avtaler. Modellen vil likevel danne et solid grunnlag for å arbeide frem varige avtaler med bred tilslutning i kommunene i Agder.

## Oppsummering

Modellen som presenteres i denne rapporten beskriver flere nivåer av fordypningstilbud, som spenner fra rekruttering til spesialiserte tilbud for de aller mest motiverte elevene. Regional synlighet og aktivitet er en forutsetning for gode samarbeid om de ulike tilbudene – og for å sikre rekruttering fra hele Agder. Videre beskriver den et rammeverk for drift av fordypningstilbud, samarbeid mellom kulturskolene og samarbeid med eksterne aktører.

Modellen trekker frem viktigheten av å ha en stabil og tilstrekkelig koordinatorressurs for hvert enkelt fordypningstilbud, som kan sikre drift, rekruttering, og utvikling av tilbudet. Videre peker modellen på viktigheten av å ha aktører på eiersiden som kan bidra med lokaler, utstyr, visningsmuligheter og fagmiljø. Både kulturskoler, kunstinstitusjoner, universitet og andre aktører kan være verdifulle bidragsytere på dette området.

Avslutningsvis beskriver modellen hvordan fordypningstilbudene bør finansieres for å sikre stabil drift og utvikling av tilbudene. Prosjektleder har også utarbeidet et utkast til en handlingsplan for den neste fasen av arbeidet. Planen tar utgangspunkt i tre mål som bygger på modellen i denne rapporten. De tre målene er:

1. Etablere gode strukturer for samarbeid og kommunikasjon på tvers av kommunene i Agder.
2. Sikre stabile og tilstrekkelige koordinatorressurser for eksisterende og nyetablerte fordypningstilbud.
3. Samle koordinatorene for flere etablerte fordypningstilbud i én organisasjon.

#### Begrepsavklaringer:

For enkelhets skyld brukes koordinator (-en) i entall og bestemt form i mange sammenhenger i denne rapporten. Betydningen er *koordinatorfunksjonen*, omfanget kan variere fra en deltidsstilling til flere årsverk.

## Hva er fordypningstilbud i Agder?

I løpet av prosessen har mange ulike aktører beskrevet fordypning, talent, fordypningstilbud og talenttilbud på mange ulike måter. Målet for dette prosjektet har vært å lage en modell for det øverste nivået av fordypningstilbud – kvalitet som hevder seg på nasjonalt nivå. Samtidig gir det lite mening å lage en modell som utelukkende omfatter et så smalt tilbud. Drift, utvikling, undervisningsressurser og elevmasse i et fordypningstilbud henger sammen med de andre nivåene innenfor kulturskolens ansvarsområde. For å realisere en ambisjon om at fordypningstilbud på nasjonalt nivå i Agder skal være et reelt tilbud for alle elever er det nødvendig å se på fordypningstilbudet som en del av en helhet. Med andre ord, veien til deltakelse i et fordypningstilbud må være *kjent og tilgjengelig* for eleven, uavhengig av hvilken kommune eleven bor i.

### Innhold og kvalitet i fordypningstilbud

Denne modellen kommer ikke til å gå detaljert inn på konkret innhold eller kvalitetskriterier i eksisterende og framtidige fordypningstilbud. Likevel er det viktig å si noe om innhold og kvalitet på et overordnet nivå, fordi det henger sammen med rammene for drift og finansiering. I løpet av prosjektet er det tre typer innhold som har blitt trukket fram av mange. Den første er at elevene får tilbud om spesialisert undervisning og ekstra øvingsmuligheter. Den andre er at elevene får tilgang til et fagmiljø og et fellesskap der de får møte andre elever på fordypningsnivå og profesjonelle aktører. Den tredje er at elevene får vist og delt sin utøvelse på et tilsvarende høyt nivå, gjerne i profesjonelle arenaer. Når det gjelder kvalitet er det særlig to områder mange har vært opptatt av. Det første er profesjonelle og spesialiserte undervisningsressurser. Det andre er elevmedvirkning. Et fordypningstilbud av høy kvalitet bør ha en balanse mellom pedagogstyrt undervisning og elevstyrt egenaktivitet.

De eksisterende etablerte fordypningstilbudene i Agder har i hovedsak tilhørt musikkfaget. I det siste er det startet opp fordypningstilbud i teater og visuell kunst. Det er store ulikheter mellom tilbudene – selv om alle forholder seg til tre typene innhold beskrevet over er innholdet i tilbudene lagt opp på helt ulike måter. Det er også store forskjeller i størrelsen på tilbudene, rekrutteringsgrunnlaget og finansieringsgrunnlaget. Tilbudene preges i stor grad

av de aktørene som samarbeider om å etablere tilbudet. Et godt samarbeid har aktører som innehar fagkompetansen, som kjenner elevene og rekrutteringsgrunnlaget og kan tilby gode rammer for koordinatoren av fordypningstilbudet. Denne modellen legger opp til at alle fordypningstilbud som er åpent for elever fra hele Agder på sikt kan drives og utvikles av én samlet organisasjon. Inntil det er mulig å sikre en samlet finansiering og organisering av etablerte fordypningstilbud i Agder anbefaler denne modellen at eksisterende og nye tilbud driftes av de samarbeidende aktørene.

### Tre typer tilbud

Selv om denne modellen dreier seg mest om fordypningstilbud på nasjonalt nivå er det viktig å se dette nivået i sammenheng med de andre nivåene i kulturskolens tilbud. Den motivasjonen og innsatsen som kreves av en elev som vil bruke et fordypningstilbud på høyt nivå kommer ikke av seg selv. Elever i kulturskolene i Agder må vite at tilbudene finnes, de må få oppleve fordypningselevens aktivitet og de må få smakebiter på hva det vil si. Derfor beskriver denne modellen tre nivåer av fordypningstilbud kulturskolene i Agder kan og bør samarbeide om. De tre nivåene er en form for trappetrinnmodell, inspirert av UngMusikk i Viken. Slik karakteriseres de tre nivåene:

## Små lokale prosjekter

### Hva:

- Gjestelærere fra andre kulturskoler
- Eksterne pedagoger og kunstnere
- Visninger

### Hvem lager:

- Enkelte kulturskoler alene
- To-tre kulturskoler sammen
- Samarbeid med eksterne partnere
- Samarbeid med etablerte fordypningstilbud

### Hvem deltar:

- Elever som vil noe ekstra
- Elever som er nysgjerrige på noe ekstra
- Elever som bor i nærheten av tilbudet

### Hvor:

- Hos alle kulturskolene i Agder
- Hos eksterne partnere

### Hvorfor:

- Rekruttering. Oppleve at det er mulig å satse mer og at det finnes muligheter, og andre som satser på det samme/noe lignende
- Gi en ekte smakebit
- I noen tilfeller kan små lokale prosjekter være dekkende for noen elevers behov for noe mer utover kjernetilbudet
- Realitetsorientering
- Kulturskolene etablerer gode samarbeid med nabokommuner og eksterne partnere



## Regionale samlinger

### Hva:

- Fortattede samlinger
- Samler flere grupper/enheter/personer, kanskje også på tvers av fagområder
- Kan inneholde visning/deling

### Hvem lager:

- Etablerte fordypningstilbud
- Samarbeid med kulturskoler og eksterne partnere

### Hvem deltar:

- Elever som vil noe ekstra
- Elever som trenger nye impulser og å møte andre som er opptatt av det samme som dem
- Elever fra hele Agder

### Hvor:

- Hos kulturskoler og/eller eksterne partnere som har fasilitetene som kreves
- Kan arrangeres i hele Agder

### Hvorfor:

- Skape miljø og fellesskap på tvers av kommunene i Agder
- Kunne tilby mesterklasser, utviklingsmuligheter og visninger/delinger på høyt nivå
- Kulturskolene får bedre oversikt over ressurser og elever på de aktuelle fagområdene andre steder i fylket

## Faste tilbud

### Hva:

- Hyppige, jevnlig samlinger gjennom året med undervisning på individ- og gruppenivå
- Tilgang til lokaler og ressurser, materiell og utstyr for å fordype seg på egen hånd, utenom undervisningstiden
- Mulighet for både faste og enkeltstående visninger og delinger

### Hvem lager:

- Etablerte fordypningstilbud

### Hvem deltar:

- Elever som vil mye ekstra
- Elever som har bestemt seg for å satse, og vil investere innsats over tid
- Elever fra hele Agder

### Hvor:

- Hos kulturskoler og eksterne partnere som har de nødvendige fasilitetene

### Hvorfor:

- Skape miljø og fellesskap på tvers av kommunene i Agder
- Kunne tilby undervisning, fordypningsmuligheter og visninger/delinger på høyt nivå
- Kulturskolene får bedre oversikt over ressurser og elever på de aktuelle fagområdene andre steder i fylket

## Etablerte fordypningstilbud

Aktivitet av typen regionale samlinger og faste tilbud krever en solid og forutsigbar organisering. I løpet av prosessen har det kommet mange innspill om hva som kreves av et etablert fordypningstilbud og hvordan tilbudene skal være relevante for hele Agder. Her følger en sammenfatning av innspillene:

Et etablert fordypningstilbud kjennetegnes av at det

- har egne faste ressurser til å koordinere tilbudet. Helst en eller flere personer som har dette som stilling, og i en størrelse som står i forhold til omfanget i tilbudet.
- drives av en institusjon eller organisasjon med stabil og trygg drift, i tett samarbeid med flere andre aktører. Dette kan være kulturskoler i Agder, andre kommunale enheter i Agder, kunst- og kulturinstitusjoner eller kunst- og kulturorganisasjoner i Agder.
- tar et ansvar for å være tilgjengelig for elever fra hele Agder.

Hvordan blir et etablert fordypningstilbud tilgjengelig for elever i hele Agder

- Koordinatoren må ha god kommunikasjon med rektorer og fagansvarlige for det aktuelle fagområdet. For å oppnå dette er det viktig at koordinatoren har tydelige kontaktpersoner hos alle kulturskoler.
- Tilbudet bør bestå av både faste tilbud og regionale samlinger. Selv om tilbudet ikke selv arrangerer små lokale prosjekter, bistår koordinatoren kulturskoler med råd og formidler kontakt med potensielle bidragsytere.
- For elever som har motivasjon til å satse på høyt nivå er det mulig å reise på tvers av Agder for å få undervisning og utviklingsmuligheter på høyt nivå. For å gjøre deltakelse mer tilgjengelig for elever som bor langt unna, bør det vurderes å etablere ordninger for reisestøtte.



## Organisering

### Betydningen av å ha en koordinator

En av de tydeligste resultatene av mine samtaler med arrangører av eksisterende etablerte fordypningstilbud, både i Agder og andre steder, er viktigheten av en koordinator som kjenner det aktuelle kunstfaget godt. Dette er en av årsakene til at modellen anbefaler å vente med å samle koordinering av flere fordypningstilbud i én organisasjon til det finnes stabile koordinatorstillinger innen flere av kunstfagene.

Fagkunnskap på det aktuelle området er viktig, men det er også viktig med god kompetanse på koordinering og prosjektledelse. Koordinatoren kan ha en svært viktig rolle i kommunikasjonen mellom eleven, elevens familie, elevens kulturskolelærer(e) og alle pedagoger, kunstnere og andre fagpersoner som tar del i fordypningstilbudet.

Koordinatoren kan være tilknyttet en kulturskole, men kan også være tilknyttet en ekstern samarbeidspartner. En av de viktigste faktorene er at koordinatoren har et godt fagmiljø rundt seg og finansiering til å arbeide langsiktig. En koordinator skal både organisere driften av tilbudet, arbeide med rekruttering fra hele Agder og videreutvikle tilbudet – det er en sammensatt og krevende jobb! I tillegg vil koordinatoren kunne være en fagressurs for små lokale prosjekter, forutsatt at koordinatoren har god kontakt med alle kulturskolene gjennom tydelig definerte fordypningsansvarlige innen det relevante kunstfaget.

På sikt vil det kunne være mulig å samle flere koordinator-ressurser i samme organisasjon. Dette vil gi et økt potensial for utveksling og utvikling på tvers av ulike fordypningstilbud - selv om tilbudene og koordinatorene er lokalisert på ulike steder i Agder.

### Samarbeid og kommunikasjon

En av de viktigste forutsetningene for denne modellen er at den skal ta for seg tilbud som overskrider det hver enkelt kulturskole kan tilby på egenhånd. Både stortingsmeldinga og rammeplanen for kulturskolen er tydelige på at samarbeid er nøkkelen til å løse fordypningstilbud på øverste nivå.

I tillegg til kulturskolene er det mange aktører som også selv har et mål om å lage gode tilbud til unge som vil satse på noe innen kunst og kultur. Det finnes også mange kunstnere og pedagoger i Agder som kan være verdifulle bidrag inn i fordypningstilbud. For å klare å utnytte dette potensialet er det viktig at alle aktører som er opptatt av å tilby fordypningsmuligheter har tydelige kontaktpersoner og/eller fagansvarlige. Tydelig ansvarsfordeling danner utgangspunktet for et sterkt og aktivt nettverk, som igjen er nøkkelen for å lage de gode samarbeidene. I tillegg er det viktig at koordinatoren har kapasitet til å bygge og vedlikeholde et godt nettverk.

Fram til det er aktuelt å samle flere etablerte fordypningstilbud i én organisasjon bør tilbudene organiseres hver for seg. Det er store forskjeller mellom kunstfagene – i størrelse, innhold og finansieringsmuligheter. Likevel kan det, når det etter hvert finnes flere faste koordinatorene for etablerte fordypningstilbud i Agder, være en fordel at koordinatorene har en god dialog med hverandre. Et godt nettverk av fordypningskoordinatorene vil være det beste grunnlaget for å ta en avgjørelse på om én samlet organisering av fordypningstilbud i Agder er den riktige veien å gå, eller om tilbudene bør fortsette å organiseres hver for seg.

Det er også viktig å forstå samarbeid som mer enn det å samarbeide om å lage ett konkret tilbud. Det handler også om å se egne tilbud i sammenheng med tilbud fra andre aktører som kulturskolene i Agder ikke er involvert i. God kommunikasjon mellom de fordypningstilbudene kulturskolene selv har og andre tilbud i regionen vil bidra til å unngå for mange lignende tilbud og styrke kvaliteten på det helhetlige fordypningstilbudet i regionen. God oversikt over de ulike kunstfeltene, organisasjonene og tilbudene som finnes i Agder – utenfor kulturskolene – er dermed også viktig for at det helhetlige tilbudet til elever som har høy motivasjon til å satse blir så godt som mulig.

### Hvor skal fordypningstilbudene ligge?

Samarbeid på fylkesnivå om fordypningstilbud løses på mange ulike måter rundt om i landet. Modellen som presenteres i denne rapporten tar utgangspunkt i at ulike fordypningstilbud kan og bør være bygd opp på helt ulike måter – slik at tilbudet blir det aller beste for det spesifikke kunstfaget, elevgrunnlaget og fagmiljøet. Videre har betydningen av en stabil koordinator, i kombinasjon med tydelige kontakter i alle kommuner, mye å si for at tilbudet

skal lykkes – både med å tilby god nok kvalitet og å være et reelt tilbud for elever i hele fylket. I prinsippet kan alle kulturskolene i Agder være en fysisk base for et etablert fordypningstilbud og en koordinator. Samtidig vil det kreve større ressurser av basekulturskolen enn av de samarbeidende kulturskolene. Dersom kulturskolen har mulighet til å satse på å etablere et fordypningstilbud, gjerne i samarbeid med en ekstern samarbeidspartner i samme kommune, bør de andre kulturskolene i Agder slutte opp om etableringen. Dersom flere kulturskoler planlegger å etablere like eller overlappende fordypningstilbud bør de se på muligheten for at den ene er base for en koordinator som kan drive fordypningsaktivitet ved begge kulturskoler (og/eller samarbeidspartnere).

De større kommunene i Agder har et godt utgangspunkt for å tilby gode rammer og arbeidsvilkår for koordinatorene. Nærhet til eksterne samarbeidspartnere som kan bidra med ressurser i form av lokaler, utstyr og kompetanse er også viktig for lokalisering av fordypningstilbudet. Aktivitet av typen *faste tilbud* må av praktiske årsaker foregå i direkte tilknytning til samarbeidspartneren og/eller den kulturskolen som stiller mesteparten av ressursene til rådighet for tilbudet. For elever som kvalifiserer til et etablert fordypningstilbud og ønsker å bruke *faste tilbud* bør det vurderes en ordning for reisestøtte. For aktivitet av typen *små lokale prosjekter og regionale samlinger* vil det være større mulighet for at aktiviteten kan skje andre steder enn der tilbudet har sine *faste tilbud*. Det er viktig at alle aktuelle elever i Agder får gode møter med hva fordypningstilbud vil si. Når det arrangeres fordypningsaktivitet i elevens egen kommune eller i nabokommunen øker sjansen for at disse møtene skjer.

## Finansiering

Denne modellen bygger på at fordypningstilbud henger godt sammen med kjernetilbud og at tilbudet er et reelt tilbud for elever fra hele Agder. Disse to kvalitetene krever at fordypning er noe som foregår i alle kommunene i Agder. Noen former for fordypningsaktivitet løses best innenfor den enkelte kulturskolen, eller gjennom små lokale samarbeid. Denne aktiviteten krever ikke nødvendigvis finansiering utover den enkelte kulturskolens budsjett, kanskje i samarbeid med lokale, eksterne partnere. Regionale samlinger og faste tilbud derimot, krever omfattende og langsiktig finansiering. For at tilbudene skal kunne holde et nasjonalt nivå kreves det også ekstern finansiering.

Detaljerte finansieringsmodeller vil avhenge av rammer som henger sammen med hvilket kunstfag tilbudet tilhører og omfanget av tilbudet. Likevel bør alle tilbud ha en god balanse mellom tre typer finansiering: Den første er egenfinansiering fra kommunene i Agder og eksterne samarbeidspartnere. Hver kommune som deltar i et samarbeid om fordypningstilbud må bidra økonomisk. Det kommunale bidraget kan ha form som tilskudd, elevbetaling, fagressurser eller en kombinasjon av disse. For eksterne samarbeidspartnere vil det som regel være snakk om fagressurser. Den andre typen finansiering er fylkeskommunalt tilskudd. Den tredje er tilskudd fra nasjonale tilskuddsordninger, prosjekter og organisasjoner.

Av disse tre typene har fylkeskommunalt tilskudd en nøkkelfunksjon. I Regionplan Agder 2030 settes det klare mål om høyere kunstnertetthet i årene fremover. Fordypningstilbud innen kunstfagene er viktig for å skape god rekruttering i vår egen region. Fordypningstilbud på nasjonalt nivå bidrar til gode kompetansemiljøer og jobbmuligheter for kunstnere og kunstpedagoger som bor og arbeider i Agder. En av årsakene til at UngMusikk i Viken lykkes godt med sine fordypningstilbud er at det fylkeskommunale tilskuddet til ordningen sørger for at koordinatorene har kapasitet til både å drifte, rekruttere til og utvikle tilbudet.

Størrelsen på finansieringen fra kommunenes side, og fra eksterne tilskuddsgivere og samarbeidspartnere, vil kunne variere i størrelse ut fra antall elever som bruker tilbudet og hvilke konkrete aktiviteter tilbudet består av. Disse faktorene vil alltid være i bevegelse, noe som er viktig for å opprettholde høy kvalitet. Samtidig er behovet for en stabil koordinator viktig, uavhengig av variasjoner i de bevegelige faktorene. På bakgrunn av dette anbefaler denne modellen å arbeide for å øke det fylkeskommunale tilskuddet til fordypningstilbud for hele Agder, primært for å finansiere stabile og tilstrekkelige koordinatorressurser for eksisterende tilbud og tilbud som etter hvert er under etablering.

## Utkast til framdriftsplan

I løpet av prosjektet har det kommet inn mange gode innspill på konkrete tiltak og prioriteringer som er viktige for å skape et godt samarbeid om fordypningstilbud i Agder. Tiltakene er delt inn etter de tre målene for modellen.

Mål 1: Etablere gode strukturer for samarbeid og kommunikasjon på tvers av kommunene i Agder.

- Alle kulturskolene i Agder definerer ansvarlige/kontaktpersoner, direkte knyttet opp til de eksisterende fordypningstilbudene, og eventuelle nye tilbud som etableres. Det må tildeles ressurser til ansvaret i tråd med omfanget hos den enkelte kulturskole. I noen tilfeller kan en kontaktperson i en større kulturskole også ha ansvar for eventuelle elever i en mindre nabokommune.
- Alle kulturskolene i Agder begynner å gi fordypningsaktivitet et felles navn. Det kan være Talent Sør, som er i bruk for to tilbud i dag, eller noe helt annet. Et enhetlig navn gjør det lettere å identifisere all relevant aktivitet, og kan bidra til å styrke eierskapsfølelsen hos både ansatte og elever i hele Agder.
- Alle kulturskolene i Agder har informasjon om eksisterende fordypningstilbud på sine nettsider. Presentasjon av hva som tilbys, kontaktinformasjon til koordinatorene for eksisterende tilbud og kontaktinformasjon til den aktuelle kulturskolens kontaktperson bør framkomme.
- Koordinatorene for de etablerte fordypningstilbudene, med støtte fra eventuelle samarbeidspartnere, utarbeider nye aktivitetsplaner for tilbudet på bakgrunn av denne modellen. Et etablert fordypningstilbud for hele Agder bør minst ha tre typer aktivitet: Være støtte for *små lokale prosjekter*, gjennomføre minst én *regional samling* i året og drifte et *fast tilbud*.
- Koordinatorene etablerer god kontakt med de ansvarlige i kulturskolene for å sikre god kommunikasjon rundt muligheter og behov.

Mål 2: Sikre stabile og tilstrekkelige koordinatressurser for eksisterende og nyetablerte fordypningstilbud.

- Med støtte fra Norsk kulturskoleråd sentralt og Norsk kulturskoleråd Agder samarbeider kulturskolene i Agder om å få politisk gjennomslag for at det må settes av ressurser til fordypningstilbud som strekker seg utover det hver enkelt kulturskole kan tilby gjennom sitt kjernetilbud. Det politiske arbeidet må gjøres på kommunalt nivå og på fylkeskommunalt nivå.
- De kulturskolene som samarbeider om et eksisterende etablert fordypningstilbud, sammen med koordinatoren og eksterne samarbeidspartnere, fastsetter en pris per semester for hver elevplass. Ettersom tilbudene kan se svært ulike ut bør det vurderes å fastsette pris uavhengig av andre tilbud.
- Flere kulturskoler i Agder forplikter seg til å bidra med ressurser til de eksisterende etablerte fordypningstilbudene. Ressursene kan ha flere ulike former, deriblant en sum per elevplass, lokaler, utstyr og pedagoger.

Mål 3: Samle koordinatorene for flere etablerte fordypningstilbud i én organisasjon.

- Med støtte fra Norsk kulturskoleråd sentralt og Norsk kulturskoleråd Agder kan koordinatorene for eksisterende etablerte fordypningstilbud lage en plan for samorganisering av tilbudene, og søke midler på fylkeskommunalt og nasjonalt nivå som én enhet.
- Når en grunnfinansiering, med midler og ressurser fra kulturskolene i Agder, eksterne samarbeidspartnere, fylkeskommunalt tilskudd og nasjonale prosjektmidler, er sikret vil det være mulig å etablere en egen organisasjon som kan drive fordypningstilbudene i Agder.
- Teknisk sett kan organisasjonen være en egen juridisk enhet, drives som en avdeling hos en av kulturskolene i Agder eller fungere som et sterkt nettverk av tilbud som har ulike eiere. Hvilken av disse som vil fungere best for kulturskolene i Agder er for omfattende å svare på i denne modellen.

## Bidragstere

### **Forfatter av rapporten**

Theis H F C Irgens, prosjektleder

### **Styringsgruppe**

Martha Marita Hansen, rektor ved Arendal kulturskole

Sjur Høgeberg, rektor ved Knuden (til juni 2022)

Tor Egil Vaule Andersen, rektor ved Knuden (fra juni 2022)

### **Referansegruppe 1, juni 2022**

Stein Tore Sorthe, kommunalsjef kultur og idrett, Kristiansand kommune

Therese Regine Hagir, talentkoordinator musikk, Knuden

Marie Teresie Sørensen, Kilden Dialog

Ingunn Olsen Høgetveit, Agder fylkeskommune

Anne Camilla Furre Thommesen, Fakultet for kunstfag, Universitetet i Agder

Martha Marita Hansen, rektor ved Arendal kulturskole

Sjur Høgeberg, rektor ved Knuden

### **Referansegruppe 2, februar 2023**

Jo Eskil, rektor ved BLINK kulturskole

Øyvind Nypan, Fakultet for kunstfag, Universitetet i Agder

Haldis Hove, rektor ved Lindesnes kulturskole

Therese Regine Hagir, talentkoordinator musikk, Knuden

Ingunn Olsen Høgetveit, Agder fylkeskommune

Marie Teresie Sørensen, Kilden Dialog

Martha Marita Hansen, rektor ved Arendal kulturskole

Tor Egil Vaule Andersen, rektor ved Knuden

### **Andre bidragstere**

Lars Emil Johannessen, Norsk kulturskoleråd og Norsk kulturskoleråd Agder

Åste Selnæs Domaas, Norsk kulturskoleråd

Stine Tronsdatter, Norsk kulturskoleråd

Jens Nyland, Norsk kulturskoleråd

Kari Solheim, UngMusikk i Viken

Gry Nordhagen, UngMusikk i Viken

Silje Hansen Flemmen, Kilden Dialog

Kaare Lauridsen, Flekkefjord kulturskole og Norsk kulturskoleråd Agder